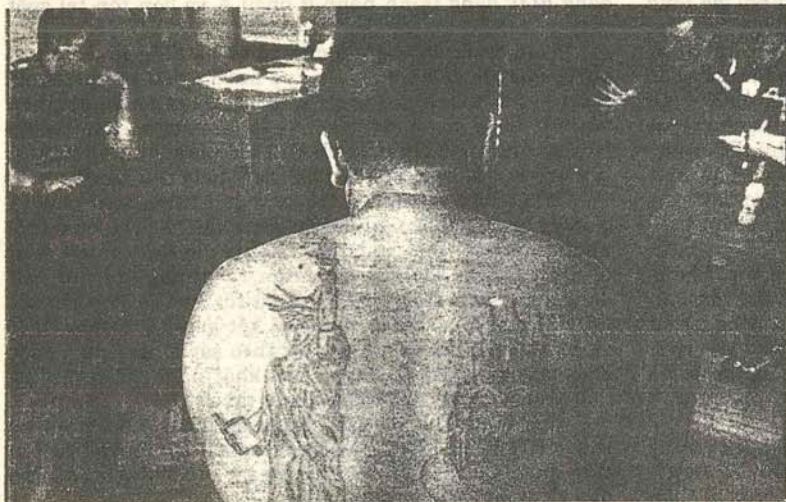

CHICAGO MỚI

BÊN BỜ SÔNG NEVA

Mafia đang hoành hành trên đường phố St. Petersburg và các thành phố khác tại Nga.

Một tên xếp và ba thành khi đột xông vào văn phòng quản lý một quán rượu lúc sắp tới giờ đóng cửa. Tên xếp giật đứt dây điện thoại, một tên khi đột trần cửa ra vào. "Thằng nào sẽ chịu tiền làm đám ma đây?" - tên xếp hỏi. Ông quản lý ngơ ngác. Nhưng đừng mong được chúng thương hại. Đó là băng Tambov lưng danh, chúng tới đây để tống tiền. Tên xếp nói: "Mai tao sẽ trở lại, thu hết tiền bạc ở đây. Nếu không là tao lửa hết chúng mày xuống mồ đó".

Còn cảnh sát trả lời thế nào với nhân chứng? Họ nói: "Không có gì phải điều tra cả. Anh không sợ sao?" Nếu nhân chứng không hiểu ý, họ sẽ nói rõ hơn "Anh không sợ TUI TAO sao?"

Các băng đảng tội phạm kiểm soát mọi khu vực của St. Petersburg và các thành phố lớn khác. Chúng xâm nhập vào doanh nghiệp, chính quyền, và cả đời sống hàng ngày của dân chúng đã quá nhiều đau khổ ở đây. Người ta gọi chúng là mafia, nhưng không phải là từ Sicily qua. Chúng là dân Nga và có mặt khắp nơi. Bộ nội vụ cho biết có gần 3.000 băng trên toàn quốc. Vô trang đây đủ, chúng tống tiền được hàng triệu đô-la, thu lợi từ đi điếm, ma túy cho tới buôn vũ khí. Bọn chúng còn xuất khẩu lậu các nguyên liệu quý thu được cả tỷ đô-la.

Giới cao cấp của Bộ nội vụ cho biết viên chức của hầu hết các Bộ

trong chính phủ đều bị chúng mua chuộc, đe dọa hoặc khống chế. Ở St. Petersburg, một thanh tra đánh giá có đến 70% cảnh sát là có ăn hối lộ. Ngay cả các đảng viên CS cũ còn ở trong chính quyền cũng đã bị các ông "trùm" khống chế. Nikolai Aulov, công an chìm đặc nhiệm ở St. Petersburg nói: "Y hệt như gangster ở Chicago, bọn mafia này chẳng sợ gì chúng tôi".

Ở Nga ngày nay, *Perestroika* (đổi mới) đã kéo theo *Pestupnost* (tội phạm). Nỗ lực xây dựng kinh tế thị trường của Boris Yeltsin đã cho phép bọn gangster mở rộng hoạt động thậm chí có những hoạt động bất hợp pháp. Thông thường là bọn chúng và các viên chức nắm hết những thị trường mới. "Cạnh tranh ở đây nghĩa là vận cổ và lột tiền đồ thủ của anh", đó là ý kiến của Serge Siderenko, trưởng nhóm chống tội phạm ở St. Petersburg. Doanh nhân nước ngoài gặp phải quá nhiều đòi hỏi chi tiền đến độ nhiều người bỏ cuộc chẳng đầu tư lấy một xu.

Bọn gangster ở đây rất tự nhiên công khai. Đi xe không biển số, vào các cửa hàng đòi nộp thuế bảo vệ. Các hộp đêm mù mịt khói thuốc như Snowflake, Spunik, Firefly ở ngoại thành phố thường xuyên có các tay trùm lui tới, chuyện trò chia chác tiền bạc. Những tay trùm lớn hơn thì thích nhà hàng Sadko, cỡ sang trọng nhất thủ đô. Chúng ăn nhậu như ông hoàng trong khi vệ sĩ quanh quẩn gần đó với điện thoại di động kề bên. Ngoài đường, gái điếm mặc mini jupe lượn lờ bên những chiếc Mercedes Peugeot, BMW... của chúng. Tình cảnh tồi tệ đến độ tuần rồi, nhà hàng phải ra quy định chỉ thu đồng đô-la Mỹ để mong xua bớt số khách bất hảo này.

Cung cách của chúng y hệt gangster Mỹ trên màn ảnh, giết người bằng đủ kiểu cách. Một số băng chỉ hoạt động tại địa phương Nga, có băng bành trướng khắp Liên Xô (cũ), và ngày càng có những đường dây liên hệ với nước ngoài. Việc Liên Xô chia thành nhiều nước cộng hòa đã tạo cơ hội cho chúng. Cứ nhẩy qua biên giới là xong mọi chuyện.

Ở St. Petersburg, mafia người Azerbaijan nắm các chợ nông sản và hoạt động hối lộ, nhóm Tambov (ông trùm là người Tambov, miền trung nước Nga) nắm các nhà hàng, mafia Chechen thì hoạt động đủ mọi lãnh vực còn các "gia đình mafia" Nga chủ nhà thì chuyển sang làm ăn với các viên chức. Với vài ngàn thành viên, chúng xâu xé cả nền kinh tế, lợi dụng những rối loạn về kinh tế và tài chánh hiện nay. Thành phố mới đây vừa bắt giữ một phó Thị trưởng bị tố

đã cho lâu la đi tổng tiền.

Buôn ma túy, hoạt vụ lớn của mafia các nước khác, thì chỉ mới bắt đầu ở Nga. Món này ở Nga thì rẻ hơn các nước khác và tiềm năng thị trường còn rất lớn. Cảnh sát St. Petersburg mới lần ra đường dây marijuana từ Uzbekistan chở đi Phần Lan qua ngã Estonia. Cảnh sát cũng chưa rõ quy mô của hoạt động này.

Ở St. Petersburg ngày nay cũng đã có một nhóm cảnh sát trẻ, nhiệt tình đấu tranh kiên quyết chống lại các băng đảng tội phạm này. Mặc dù ông chứng không ưa cộng tác với cảnh sát lắm, nhưng nhóm này đã làm được nhiều việc. Họ được tuyển dụng khắp nơi trong nước. Một thành viên trong nhóm mới đây đã được thưởng huân chương vì đã từ chối một khoản hối lộ 700.000 đô-la, tương đương 1.200 lần lương một năm của anh. Trụ sở của họ đặt tại trụ sở của GB, rất thiếu thốn phương tiện, nhất là những phương tiện hiện đại của ngành.

Có lúc họ cũng thắng lớn, như vụ bắt được Vladimir Kumarin, được coi là trùm băng Tambov, cùng với 57 kẻ tình nghi. Băng này được đánh giá là tới 500 thành viên, lợi tức mỗi năm là vài triệu đô-la. Tại phiên tòa xử nhóm này, có chừng 40 thành viên Tambov xuất hiện để nhận bản án tử, thẩm phán và nhân chứng cảnh sát phải tăng cường lực lượng an ninh.

Khi băng Tambov bị sập, hai "gia đình" khác đã chiếm khu vực của nó và gây ra xung đột. Thông thường trong tình trạng này, các ông trùm sẽ rời hợp *razborka* (hội nghị hòa giải). Là ở đây nhiều băng quá nên những cuộc họp đó trông cứ như hội nghị kinh doanh thứ thiệt. Gần đây, ở ngoại ô St. Petersburg, có lần tụ tập đến 50 chiếc xe hơi trong khi các ông trùm họp hội ý trong một cỗ xe sang trọng với một mô-đen sĩ đứng vòng ngoài.

Băng Tambov chắc chắn rồi sẽ tái xuất giang hồ. Một số đầu lĩnh đã được phóng thích. Có tay còn đang ào vòng vòng St. Petersburg trên một chiếc Jaguar bánh chọi. Kumarin trong tù vẫn tiếp tục chiêu mộ lính mới. Kumarin, dù gì, cũng biết đề nghị những điều mà ít có người Nga nào từ chối nổi và ý biết cách nói chuyện, dù không đề cập trực tiếp, nhưng ai cũng hiểu được ý của hắn. Câu chuyện về mafia Nga hẳn sẽ còn rất dài.

PHẠM THƯ

(Theo Newsweek 5.10.1992)

CÂU CHUYỆN QUẢN LÝ

LÊ THỊ THANH MỸ
GV. ĐH KINH TẾ

Gần đây, trong công tác quản lý các công ty, xí nghiệp ở các nước công nghiệp đã xuất hiện và trở nên khá phổ biến việc vận dụng giờ làm việc linh động (flexitime hay flexible working hours) một số người quan niệm đơn giản đó là chế độ giờ giấc cho phép nhân viên đến sở và ra về tùy thích. Điều này sẽ trở ngại cho người quản lý và người giám sát, đốc công, trưởng toán... vì họ sẽ chẳng bao giờ biết được giờ này nhân viên của họ đang ở đâu.

Nhưng xem xét sâu hơn, người ta đã nhận ra các lợi ích do chế độ giờ giấc linh hoạt mang lại, chẳng những cho công ty mà còn cho cả bản thân nhân viên.

Về cơ bản mỗi công ty hay xí nghiệp chọn cho mình một số giờ nhất định trong ngày tùy theo chức năng công việc của đơn vị, có thể là từ 9 giờ sáng đến 3 giờ chiều chẳng hạn (dĩ nhiên phải trừ đi một tiếng đồng hồ cho bữa ăn trưa). Trong khoảng thời gian này, tạm gọi là giờ cao điểm (core time) nhân viên nhất thiết phải có mặt tại nơi làm việc. Còn lại các thời gian khác trong ngày, từ 7 giờ sáng đến 7 giờ tối, họ có thể đến và đi bất cứ khi nào thuận tiện, miễn là họ làm việc đủ số giờ quy định trong tuần (ở phương Tây, số giờ này khoảng 35 đến 38 giờ mỗi tuần).

Trường hợp người nhân viên khỏe khoắn, rảnh rỗi, hay do yêu cầu của công việc, đã làm vượt hơn giờ quy định của tuần này, thì sẽ được nghỉ bù vào các tuần sau đó, tùy ý. Anh (hay chị) ta có thể nghỉ vài buổi sáng, hoặc tan sở sớm trong nhiều ngày.

Cái lợi đầu tiên người ta cảm nhận được ngay, đó là sự thoải mái tinh thần. Nhân viên cảm thấy không phải nơm nớp lo sợ máy bấm vào thẻ là mình đến sở muộn dù chỉ 5, 10 phút. Trạng thái căng thẳng buộc bối khi gặp nạn kẹt xe trong giờ cao điểm trên đường đến sở, một trạng thái tâm lý xấu khi bắt đầu một ngày làm việc, được dứt bỏ. Nhân viên tự thấy có trách nhiệm hơn, vì bằng cách áp dụng giờ giấc linh động, cấp trên tỏ ra tin cậy họ hơn. Điều này cải thiện hẳn mối quan hệ giữa người lao động và người quản lý trong đơn vị.

Về phía công ty, họ có một lực lượng nhân viên sẵn sàng làm thêm giờ, ngoài giờ khi công việc thúc bách - vì chế độ linh động cho phép họ nghỉ bù khi công việc rảnh rang hơn.

Hơn nữa, số ngày vắng mặt của nhân viên, nhất là nữ nhân viên có gia đình, con nhỏ, giảm hẳn. Đồng thời, việc phải làm thay cho người vắng cũng ít đi, và năng suất lao động chung cũng được nâng lên.

Ở các nơi đã áp dụng biểu giờ linh động này, nhân viên rất tán thành vì họ nghĩ là họ tổ chức được, kiểm soát được thời gian hoạt động của mình.

Tuy nhiên, ở phần lớn các công ty, chế độ này cũng còn đang trong bước thử nghiệm, nhất là chỉ mới áp dụng rộng đối với khu vực hành chánh, dịch vụ.

Người quản lý vẫn còn e dè, phải chăng do quán tính cần phải "nắm" được nhân viên. Mà thực sự để áp dụng hiệu quả chế độ giờ giấc linh động, công việc của nhà quản lý chẳng phải dễ dàng gì đâu.

Nguồn tài liệu

- Roger Clotton, *Scientific Management* (1992)
- "Flexible Working Hours in Construction Corporation", *Financial Times*, Nov 12.1992
- *Business Issues* (1991)